

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Освітня програма	41987 Середня освіта (Французька та англійська мови)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	41987
Назва ОП	Середня освіта (Французька та англійська мови)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література (французька)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Поселецька Катерина Андріївна, Сініктупова Аріна Олександрівна, Коноваленко Тетяна Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	03.02.2021 р. – 05.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/zvit_pro_samoocinyuvannya_opp_serednya_osvita_francuzka_ta_angliyska_movi_b1567.pdf
Програма візиту експертної групи	https://sspu.edu.ua/images/2021/docs/programa_vizitu_franc_oco41.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП спроектовано з урахуванням запитів внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів та відповідно до вимог ринку праці, спеціальності, з урахуванням галузевого і регіонального контекстів. ОП вимагає більш унікального фокусування змісту, уточнення ПРН, впорядкування її структури та суттєвого оновлення у зв'язку із затвердженням відповідного професійного стандарту. Модернізація змісту ОП та освітнього процесу суттєво підвищить якість підготовки фахівців за цією ОП. Загалом прослідковується відповідність структури і змісту ОП критеріям оцінювання якості ОП. Більш активне проведення опитувань усіх груп стейкхолдерів сприятиме цілеспрямованому вдосконаленню змістового наповнення ОП. В університеті наявні позитивні практики щодо інформаційно-консультативного супроводу абітурієнтів під час вступу на ОП та надання вищого коефіцієнту профільному конкурсному предмету. Здобувачі ВО своєчасно отримують інформацію про організацію освітнього процесу. Форми та методи навчання сприяють досягненню цілей, зазначених в ОП. Робочі програми більшості ОК представлені на сайті факультету. Інформування про форми контролю та критерії оцінювання відбувається своєчасно. Студенти СумДПУ обізнані щодо академічної доброчесності, досягнення чого здійснюється шляхом проведення низки заходів. В СумДПУ існують положення, які регулюють питання академічної доброчесності, оцінювання знань здобувачів та можливість апеляції. СумДПУ добирає НПП, здатних забезпечувати досягнення цілей та ПРН за ОП. Конкурсний добір є публічним та прозорим і здійснюється відповідно до встановлених норм. Роботодавців залучають до реалізації ОП під час її перегляду у якості членів Ради роботодавців та Експертних рад стейкхолдерів. До реалізації ОП запрошують іноземних волонтерів. Викладачі підвищують свою професійну майстерність шляхом проходження стажувань, участі в онлайн курсах, семінарах, вебінарах. У ЗВО існує практика морального та матеріального заохочення членів трудового колективу. Освітнє середовище та матеріальні ресурси за ОП є задовільними, крім забезпечення автентичними матеріалами, що може бути усунено в процесі подальшої реалізації ОП. Наявність Центру забезпечення якості освіти, Ради роботодавців та Експертної ради стейкхолдерів позитивно впливають на забезпечення якості освітніх послуг за цією ОП, проте розширення практики проведення опитувань ширшого кола стейкхолдерів та спектру питань і надання рекомендацій щодо вдосконалення ОП може суттєво підвищити її якість, окрім того вдосконалення потребує співпраці усіх структурних підрозділів та осіб, відповідальних за забезпечення якості ВО. Прозорість та публічність діяльності ЗВО дотримано. Упродовж існування ОП спостерігаються позитивні якісні зміни стосовно академічної свободи, академічної доброчесності, змісту ОП й освітнього процесу в межах її реалізації (розширення можливостей щодо вибору освітніх компонентів, збільшення обсягу практичної підготовки, залучення стейкхолдерів до перегляду ОП).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Позитивною практикою стосовно проектування цілей ОП є створення і функціонування Експертної ради стейкхолдерів цієї ОП, завдяки якій налагоджено співпрацю із зацікавленими сторонами, зокрема працедавцями, здобувачами та представниками академічної спільноти. В ОП передбачено логічно розташовані види практичної підготовки: навчальна (педагогічна) практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, навчально-методична практика, виробнича практика за профілем майбутньої професії. Позитивною практикою є вибір здобувачами дисциплін в їхніх електронних кабінетах та можливість обирати дисципліни із загальноуніверситетського пулу. Центр забезпечення якості вищої освіти моніторить питання задоволеності здобувачів ВО якістю викладання за цією ОП шляхом проведення анонімних опитувань двічі на рік після кожної сесії. Академічна свобода реалізується через вибір навчальних дисциплін з циклу вибіркових, вибір власної теми курсової роботи та рефератів, вибір місця проходження практики. Здобувачі вищої освіти можуть користуватися ресурсами Наукової бібліотеки СумДПУ та ознайомитися з сучасними міжнародними та українськими базами даних, доступ до яких забезпечує університет. Інтернаціоналізація діяльності відбувається шляхом залучення іноземців до реалізації ОП. За ОП налагоджений процес інформування студентів щодо змісту, форм та критеріїв оцінювання ПРН. Викладачі знайомлять студентів з необхідною інформацією на першому занятті та впродовж семестру за потреби. Крім того здобувачі можуть знайти необхідну інформацію у своїх електронних кабінетах на платформі Moodle. В університеті існує практика інформування студентів щодо питань академічної доброчесності, яка регулюється відповідними положеннями СумДПУ. Викладачі, залучені до реалізації цієї ОП, мають відповідну кваліфікацію. 90% викладачів мають науковий ступінь. Позитивною практикою є матеріальне та моральне заохочення НПП, що регулюється відповідними положеннями СумДПУ. У ЗВО задовільне матеріально-технічне забезпечення: аудиторії оснащені сучасними технічними засобами, є вільний доступ до Wi-Fi, добре оснащені спортивна та актові зали, наукова бібліотека, лінгфонний кабінет, бібліотека іноземної літератури, ресурсні центри. ЗВО забезпечує умови для навчання особам з особливими освітніми потребами. Різні види підтримки забезпечують психолог, соціальний педагог та юридична клініка. Позитивною практикою є наявність зручного доступу до електронного розкладу занять як студентів, так і викладачів. Центр забезпечення якості освіти та гарант програми опікуються процесами моніторингу якості та перегляду ОП. На офіційному сайті СумДПУ є вільний доступ до всіх нормативних документів, які регулюють освітній процес, представлено інформацію про різні види діяльності, спеціальності, ліцензії, сертифікати, угоди, річні плани, звіти ректора тощо.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Представлена в ОП унікальність вимагає посилення і звуження фокусу. Рекомендується звернути увагу на інноваційні технології підготовки вчителів іноземних мов, здатних до створення освітнього середовища, сприятливого для студентоцентрованого навчання в сучасних умовах. Зміст ОП повинен не тільки схвалюватись стейкхолдерами (у тому числі, й випускниками), але й оновлюватись на основі їх конкретних пропозицій. Під час

проектування, оновлення та формулювання цілей урахувався досвід тільки двох інших програм. Рекомендується активне засвоєння досвіду реалізації вітчизняних і закордонних ОП. Зміст ОП необхідно узгодити з Професійним стандартом Вчителя закладу загальної середньої освіти. Структурно-логічна схема не зовсім коректно відображає послідовність вивчення ОК та демонструє не всі міждисциплінарні зв'язки. Рекомендується створення більш точної і зрозумілої структурно-логічної схеми, а також встановити логічну послідовність опанування ОК 19 і ПП 4. На практичну підготовку відведено 24 кредити, що є недостатнім відповідно до Концепції розвитку педагогічної освіти і має становити 30 кредитів. Необхідно збільшити обсяг практичної підготовки, зокрема, обсяг виробничої практики. Цілеспрямованих опитувань щодо фактичного навантаження здобувачів не проводилось. Робочі програми ВК 2.1.1 та Педагогічної практики містять не всі структурні елементи, що перешкоджає чіткому розумінню критеріїв оцінювання. Рекомендуємо додати їх та уніфікувати підходи до оформлення критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти у всіх ОК. Деякі викладачі, залучені до викладання на ОП, мають низьку публікаційну активність, географію публікацій, відповідність публікацій дисциплінам, не залучені до інтернаціоналізації освітньої діяльності. Рекомендується активізувати публікаційну і міжнародну активність усіх викладачів та узгодити її з викладацькою діяльністю на ОП. Забезпечення викладання основної ІМ та дотичних дисциплін здійснюється двома фахівцями (Таблиця 2). Рекомендується розширити кадровий склад фахівцями, які володіють французькою мовою і мають відповідну кваліфікацію. Незважаючи на те, що на факультеті є бібліотека іноземної літератури, викладачі та здобувачі не забезпечені автентичними підручниками з французької мови. ЕГ рекомендує ЗВО забезпечувати учасників освітнього процесу автентичними матеріалами. Опитування щодо задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів вищої освіти за ОП не проводилось. Рекомендуємо регулярно проводити подібні опитування з метою підвищення якості ОП. Центр забезпечення якості освіти моніторить проблеми, пов'язані із забезпеченням якості викладання на ОП, проте у своїх аналітичних звітах не надає відповідних рекомендацій. Рекомендуємо узгодити діяльність ЦЗЯО з постійним внесенням конструктивних змін до ОП та викладання за нею. Робочі програми та силабуси представлені не до усіх ОК. Рекомендуємо забезпечити надання інформації про всі ОК у вільному доступі на сайті факультету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП змінювались упродовж її існування, зокрема у вихідній редакції 2016 р. її було спрямовано на підготовку учителів французької мови та світової літератури, а в редакції 2020 р. - на підготовку учителів французької та англійської мов. Часткова зміна цілей ОП позначилась і на її фокусі, зосередженому вже на "здійсненні навчально-виховного процесу з французької та англійської мов". Використано застарілий термін "навчально-виховний процес" замість чинного "освітній процес". Аналіз відповідності цілей ОП місії та стратегії показав, що загалом відповідність простежується, з тією відмінністю, що в ОП не вказується на ринки праці, хоча акцентується на конкурентоспроможності фахівців, а також фокус звужується до "володіння професійно вагомими якостями особистостями вчителя". Унікальність ОП зі змісту ОП не є очевидною, тому під час зустрічей пояснювалась тим, що ОП є однією з небагатьох в Україні, за якою готують саме вчителів французької мови. Унікальність СумДПУ пояснювалась наявністю активної і творчої студентської спільноти, переконливими здобутками студентства у різних галузях (спорт, волонтерство, творчість, самоврядування), високим рівнем працевлаштованості випускників та поширеною практикою випускників залишитись працювати у рідному університеті. ОП вимагає більш унікального фокусування, яке б вирізняло цю ОП з-поміж інших подібних програм в Україні. Цілі ОП не змінилися суттєво, хоча затверджені тим самим протоколом (№ 10 від 27.04.2020 р.), що й стратегія розвитку університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Зміст ОП обговорюється на засіданнях Експертної ради стейкхолдерів. Під час зустрічей про участь у засіданнях цієї ради говорили працедавці, партнери і здобувачі. Ю.О. Кліпацька, яка є головою ЕР, повідомила, що її пропозиції були зафіксовані у протоколі № 1 від 26.02.2020 р. (протокол містить інформацію про схвалення змісту ОП й одноголосне затвердження). Ю.В. Єрмоленко вказав, що рекомендував звернути увагу на формування граматичної компетенції здобувачів, Л.В. Антонова - посилити розвиток компетентностей, які розвиваються під час практичної підготовки. Здобувачка Д. Кабакова засвідчила свою участь у засіданнях ЕР та повідомила, що пропонувала посилення розвитку усного франкомовного мовлення. Здобувач Я.Баранцев вносив пропозицію щодо внесення до

переліку вибіркового ОК “Латинської мови”. На ОП надано 5 рецензій, у яких А.В. Лепетюха, Є.С. Ємельянова (представники академічної спільноти інших університетів), Л.В. Антонова, О.А. Резнікова, Т.О. Грищенко (представники працевлагодівців) висловлюють своє схвалення ОП. Зауважень і пропозицій не виявлено, проте позитивні відгуки вказують на те, що ОП відповідає інтересам стейкхолдерів. У протоколі № 2 засідання ЕР від 20.05.2020 р. зафіксовано обговорення переліку вибіркового освітніх компонентів та внесення пропозицій від стейкхолдерів (Практична граматики, Латинська мова, Аналітичне читання французькою мовою, Країнознавство франкомовних країн).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП відповідають тенденціям розвитку спеціальності та галузевому контексту, оскільки спрямовані на підготовку вчителя двох іноземних мов, ПРН переважно містять ключові для майбутнього вчителя позиції - ПРЗ-2, ПРЗ-3, ПРЗ-4, ПРЗ-5, ПРУ-2, ПРУ-3, ПРУ-4, ПРУ-6, ПРУ-7, ПРК-1, ПРК-2, ПРК-3, ПРК-4, ПРА-1, ПРА-2, ПРА-3, ПРА-4. Розробники ОП намагались спроектувати ПРН відповідно до НРК і класифікувати їх за блоками “Знання”, “Уміння”, “Комунікація”, “Автономія і відповідальність”, що не завжди корелює з віднесеними до них ПРН (ПРУ-1, частково ПРК-1). Сумнівною є необхідність виокремлення ПРЗ-1 та ПРУ-1. Щодо ринку праці в ОП декларується підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців. Під час зустрічі гарант підкреслювала здатність здобувачів ОП до роботи в умовах НУШ, здатних створювати інклюзивне освітнє середовище. Стосовно регіонального контексту менеджмент університету та гарант підкреслили унікальність ОП для регіону, вказали на використання досвіду Боряк Н.О. завдяки її участі у роботі Харківського РЦОЯО. Під час зустрічі з гарантом та НПП було повідомлено про врахування досвіду ЧНУ імені Юрія Федьковича і ДПУ імені Йона Крянге (Молдова) під час формулювання ПРН, урахування посилення автономії здобувачів у навчанні. Також було зазначено, що використовувався досвід проєкту Британської Ради “Шкільний вчитель нового покоління” та викладачів-волонтерів з Франції - комунікативний та інтерактивний підходи до організації освітнього процесу за ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ПРН ОП переважно відповідають 6-му рівню НРК. У змісті ОП їх структуровано відповідно до блоків НРК. Блок знань представлений відповідними 5-ма ПРН, з-поміж яких ПРН-1 може бути об'єднаним з ПРН-3. Щодо блоку ПРН “Уміння” недоцільним вбачається ПРН-1, оскільки він тяжіє за своїм змістом до блоку “Знання”. Решта ПРН належать до умінь, проте їх необхідно доповнити програмним результатом, який би передбачав здатність випускників до інноваційності. Також було б доцільно перемістити зазначену в ПРК-1 “здатність проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище” до цього блоку. Решта ПРН блоку “Комунікація” відповідають йому, але мають бути доповнені здатністю випускників ОП збирати, інтерпретувати та застосовувати дані. ПРН, представлені в блоці “Автономія і відповідальність”, відповідають НРК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою у межах критерію 1 стосовно проєктування цілей ОП є створення і функціонування Експертної ради стейкхолдерів, завдяки якій налагоджено співпрацю зі стейкхолдерами. Важливо, що до складу ЕР увійшли працевлагодівці, здобувачі та представники академічної спільноти. У протоколах представлено розглянуті питання стосовно оновлення змісту ОП, оновлення переліку вибіркового ОК, міжнародної діяльності за ОП, залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників працевлагодівців до освітнього процесу та аудиторних занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Представлена в ОП унікальність вимагає посилення і звуження фокусу. Рекомендується звернути увагу на інноваційні технології підготовки вчителів іноземних мов, здатних до створення сприятливого освітнього середовища, незалежно від зовнішніх обставин. Зміст ОП повинен не тільки схвалюватись стейкхолдерами (у тому числі, й випускниками), але й оновлюватись на основі їх конкретних пропозицій. Під час проєктування, оновлення та формулювання цілей ураховувався досвід тільки двох інших програм. Рекомендується звернути увагу на ОП університетів України, які мають багаторічний досвід надання освітніх послуг за відповідною спеціальністю та здійснюють підготовку майбутніх фахівців за європейськими стандартами, а також закордонних університетів з

подібними ОП. ПРЗ-1, ПРУ-1 та частково ПРК-1 вимагають перегляду стосовно об'єднання з іншими ПРН або блоками. ПРН ОП вимагають кращого узгодження з НРК стосовно розвитку здатності випускників ОП до інноваційності, збирати, інтерпретувати та застосовувати дані. Зміст ОП необхідно узгодити з Професійним стандартом Вчителя закладу загальної середньої освіти. Зміст ОП вимагає редагування: виправити 7-й рівень НРК на 6-й; замінити застарілий термін “навчально-виховний процес” на “освітній процес”.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом ОП відповідає Критерію 1. ОП спроектована з урахуванням запитів внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів та відповідно до вимог ринку праці, спеціальності, з урахуванням галузевого і регіонального контекстів. Несуттєві недоліки в проектуванні та формулюванні цілей ОП вимагають більш унікального фокусування змісту, уточнення ПРН та суттєвого оновлення у зв'язку із затвердженням відповідного професійного стандарту.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідний стандарт вищої освіти відсутній. Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства та становить 240 кредитів ЄКТС (7200 академічних годин). Обсяг обов'язкових освітніх компонентів ОП становить 153 кредити ЄКТС, відведених на теоретичне навчання; 24 кредити ЄКТС - на практичну підготовку (навчальну педагогічну практику в середній школі, навчальну педагогічну практику в закладах позашкільної освіти, навчально-методичну практику та виробничу практику за профілем майбутньої професії); 3 кредити ЄКТС - на підсумкову атестацію. На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 60 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП є структурованим за обов'язковими компонентами циклу загальної і професійної підготовки, загального обсягу вибіркового ОК, практичної підготовки та підсумкової атестації. У навчальному плані представлено розподіл ОК за роками і семестрами. Перелік вибіркового ОК в навчальному плані обмежується семестровим розподілом кількості ОК і годин, відведених на їх вивчення. При цьому самі ОК здобувачі вибирають із загальноуніверситетського пулу <https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dytskyplin>. Структурно-логічна схема не зовсім коректно відображає послідовність вивчення ОК та демонструє не всі міждисциплінарні зв'язки. Наприклад, не простежується зв'язку між ОК “Вступ до спеціальності” та “Основи наукових досліджень в освіті”. Також не зовсім вдалим є вивчення ОК 18 пізніше, ніж написання курсової роботи (ОК 20). Написання курсової роботи з методики у 6 семестрі (ОК 19) мало б ґрунтуватись на результатах практики за профілем (ПП 4), яка проходить у 8 семестрі. ОК 17 “Методика навчання іноземних мов і культур” представлена 44 годинами лекцій, 14 - лабораторних та 24 - практичних, проте для заявленого практичного спрямування ОК слід збільшити кількість годин на лабораторні і практичні заняття. Логічно, що після 4-х семестрів вивчення ОК 11 “Практика усного та писемного мовлення” упродовж наступних семестрів здобувачі опановують ОК 12 “Практика професійно-орієнтованого французького мовлення”. ОК сукупно дають можливість досягти цілей і ПРН, представлених в ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОК ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта зі спеціалізаціями 014.023 французька мова і література та 014.021 англійська мова і література (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17.09.2019 № 1201). В ОП передбачено теоретичну підготовку з дисциплін психолого-педагогічного циклу (ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 10, ОК 18, ОК 20), методичного циклу (ОК 17, ОК 19), мовознавчого циклу (ОК 11 - ОК 16, ОК 21), а також ОК 4 “ІКТ” та ОК 9 “Вікова фізіологія та здоров'я дитини”, що є важливими для підготовки майбутнього вчителя іноземних мов. Важливою також є практична підготовка, представлена 4-ма практиками (ПП 1, ПП 2, ПП 3,

ПП 4). ОК практичної підготовки мають логічну послідовність і сприяють розвитку вмінь здобувачів щодо вирішення широкого кола професійних завдань. Проте слід збільшити кількість кредитів практичної підготовки з 24 до 30 (відповідно до Концепції педагогічної освіти). Недостатнім вбачається вивчення єдиного ОК з другої іноземної мови (ОК 13), адже під час підсумкової атестації другий екзамен складається з теорії та практики англійської мови та психолого-педагогічних дисциплін. ЕГ рекомендує оновити зміст ОК 4 і ОК 17 тематикою, пов'язаною зі створенням цифрового освітнього середовища. Необхідним є додання до змісту ОП ОК з другої іноземної мови. Викладання "Методики навчання іноземних мов" іноземними мовами (французькою, англійською) могло б посилити її освітній потенціал. У зв'язку з виходом професійного стандарту особливу увагу слід звернути в ОП на передбачене в ньому формування ЗК.05; А2.3, А2.5, А2.6, А3.1, А3.2, А3.3, Б2.3, Д1.2.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Структура ОП щодо наявності можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів зазнала суттєвих трансформацій порівняно з її вихідною редакцією 2016 р. В обох редакціях ОП загальний обсяг вибіркових компонентів становить 60 кредитів (25 % від загальної кількості), що відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Проте в ОП 2016 р. на вибір здобувачам пропонувалось обрати одну з двох ОК, при чому в циклі професійної підготовки спостерігався суттєвий дубляж (ВБ 2.1.3, ВБ 2.1.4, ВБ 2.1.5). В ОП 2020 р. змінено підхід до здійснення індивідуального вибору, зокрема здобувачам пропонується загальноуніверситетський пул дисциплін <https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystryplin>, з якого вони можуть обирати будь-які дисципліни і вивчати їх за умови наповнення групи відповідно до чинного в СумДПУ Положення про вільний вибір навчальних дисциплін https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilny_vibir_disciplin_e84b5.pdf. Вимагає врегулювання питання стосовно різної кількості кредитів на вивчення таких дисциплін (від 4 до 28) і можливості змінити свій вибір. Під час резервної зустрічі гарант пояснила, що студент, який обрав дисципліну з великою кількістю кредитів, вивчатиме її кілька семестрів, в які інші дисципліни обирати не буде. Під час зустрічі з ЕГ здобувачка Д. Кабакова розповіла, що вони обирають дисципліни у своїх електронних кабінетах, у яких вони можуть переглянути презентації про зміст цих дисциплін. ЕГ також дізналась, що раніше процес вибору відбувався шляхом написання заяв, а тепер через заповнення онлайн-форми. Здобувачка М. Ігнат навела й інші приклади вибудовування їх індивідуальних освітніх траєкторій: вибір теми курсової роботи, вибір місця проведення практики, публікація статей, перехід на індивідуальний графік навчання. Декан факультету А. Коваленко описав процедуру обрання дисциплін та відзначив усвідомлений вибір здобувачів цієї ОП переважно дисциплін з другої іноземної мови.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Передбачені в ОП та навчальному плані види практичної підготовки змінювались упродовж існування ОП. Так, в ОП 2016 р. було передбачено три види практик: педагогічну (навчальну), виховну в літніх оздоровчих таборах та виробничу педагогічну в школі. В ОП 2020 р. ці практики зазнали змін, також було додано ще одну. На сьогодні в ОП передбачено такі види практичної підготовки: навчальна (педагогічна) практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, навчально-методична практика, виробнича практика за профілем майбутньої професії. Така послідовність проходження здобувачами практик вбачається логічною. Змінився й обсяг практичної підготовки з 16,5 кредитів до 24 кредитів ЄКТС. У загальній сукупності практична підготовка передбачає створення умов для досягнення більшості результатів навчання (крім ПРЗ-1, ПРК-3, ПРА-4 відповідно до матриці). Проте ЕГ вважає, що ПРК-3 і ПРА-4 мають також формуватись під час проходження практик, тож групі забезпечення варто звернути на це увагу. Здійснення практичної підготовки здобувачів ґрунтується на "Положенні про проведення практик". ЕГ було надано посилення на наскрізну програму практик у двох редакціях (2017 р. та 2020 р.). У наскрізній програмі не представлено ПРН та надано тільки загальну інформацію щодо критеріїв оцінювання тільки однієї з практик. У програмі наявна застаріла назва однієї з практик (пропедевтична). Щодо проходження практик від академічного персоналу стало відомо, що минулого року до початку локдауну здобувачі встигли пройти тільки 50 % виробничої практики, тому у другій її половині здобувачі працювали зі шкільною документацією. Влітку не всі здобувачі змогли пройти практику в позашкільних установах, тому окремі здобувачі (П. Химченко) проходили її в літніх таборах закладів загальної середньої освіти. Р. Коржова розповіла, що навчальну педагогічну практику проходили всією групою в одній школі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Заявлені у профілю ОП в розділі 5 особливості викладання та оцінювання мають високий потенціал щодо набуття здобувачами соціальних навичок, а також програмні компетентності ЗК-4, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ФК-7, ФК-15 і результати навчання ПРК-1, ПРК-4, ПРА-4. Відповідно до матриць ОП усі її ОК сприяють розвитку соціальних навичок, особливо комплексно ОК психолого-педагогічного і методичного циклів та практична підготовка. На зустрічі з академічним персоналом з-поміж шляхів набуття соціальних навичок на заняттях були вказані такі: компаративні

проекти, мікрОВикладання з наданням фідбеку, критичних зауважень і коментарів, оцінювання й самооцінювання (Н.Шевцова), вчать справлятися зі стресом, керувати власним емоційним станом на заняттях з другої іноземної мови, психолого-педагогічних дисциплін (С. Коваленко). Також було згадано й потенціал неформальної освіти. Здобувачі підтвердили, що навчання за ОП дозволяє набувати соціальних навичок: М.Ігнат зазначила, що на заняттях з французької мови формуються комунікативні навички, розвиваються вміння говорити експромтом, домовлятися, висловлювати власну позицію; Д.Шкурко вказала на створення умов під час вивчення ОК "Психологія" для самопізнання, навчання взаємодії з іншими людьми та з учнями в школі. Було згадано й потенціал літературних гуртків, факультативних занять, різноманітних заходів. Випускник А. Шулежко щодо набуття соціальних навичок підкреслив можливість розвивати комунікабельність на заняттях за ОП, відзначив цінність спілкування з викладачами.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП було розроблено на основі НРК. Внутрішні документи щодо присвоєння кваліфікації в ЗВО відсутні. ОП редакції 2020 р. була затверджена Вченою радою СумДПУ 27.04.2020 р. (Протокол № 10). Професійний стандарт був затверджений 23.12.2020 р. (Наказ №2736). Частково ОП ураховує вимоги професійного стандарту. Проте для повної відповідності зміст ОП слід суттєво модернізувати. Особливу увагу слід звернути в ОП на формування ЗК.05; А2.3, А2.5, А2.6, А3.1, А3.2, А3.3, Б2.3, Д1.2, представлених у професійному стандарті.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Фактичне навантаження здобувачів регулюється в СумДПУ Положенням про самостійну роботу студентів (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_srs_92846.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf). У першому Положенні вказано, що "навчальний час СРС в залежності від освітнього рівня може коливатися від 40% до 70% від загального обсягу навчальної дисципліни". У навчальному плані ОП 2020 р. самостійна робота становить 64,5 % від загального обсягу навчального навантаження на здобувачів, що відповідає нормі. У другому Положенні зазначено, що "максимальна кількість контактних годин на один кредит становить: для студентів бакалаврського рівня – 12÷14 годин", "максимальне тижневе аудиторне навантаження не повинно перевищувати: для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра – 30 годин", при цьому у навчальному плані 2020 р. тижневе аудиторне навантаження на здобувачів коливається від 16 до 24 годин. В опитуваннях, які проводив Центр забезпечення якості освіти, з'ясується, скільки занять відвідали здобувачі, наскільки вони задоволені дисциплінами (М. Ячменик). Аналітичний звіт опитування щодо дистанційного навчання в минулому навчальному році містять таку інформацію: "У середньому здобувачі вищої освіти навчаються по 4-6 та більше годин на день, що дає можливість планувати свій час, знаходити можливості для хобі та приділяти увагу рідним". Н. Боряк повідомила, що викладач самостійно визначає, скільки балів здобувач отримує за самостійну роботу. Також було вказано, що в малокомплектних групах обсяг самостійної роботи здобувачів збільшується. Під час зустрічей зі здобувачами було відзначено збалансованість навантаження та зручний розклад, проте вказувалось на збільшення навантаження під час дистанційного навчання через збільшення кількості письмових робіт (Д.Кабакова). Т. Сидоренко зауважила, що хоч обсяг роботи збільшився, посилилась підтримка з боку викладачів, які за потреби проводили додаткові заняття в Zoom. Аналіз нормативної бази та зустрічі з фокус-групами показав, що за ОП фактичне навантаження не перевищує норм, проте відсутній єдиний підхід НПП до організації самостійної роботи здобувачів та її оцінювання. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає досягненню цілей та ПРН ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОК практичної підготовки мають логічну послідовність і сприяють розвитку вмінь здобувачів щодо вирішення широкого кола професійних завдань. В ОП передбачено такі види практичної підготовки: навчальна (педагогічна) практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, навчально-методична практика, виробнича практика за профілем майбутньої професії. Позитивною практикою є вибір здобувачами дисциплін в їхніх електронних кабінетах та можливість обирати дисципліни із загальноуніверситетського пулу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема не зовсім коректно відображає послідовність вивчення ОК та демонструє не всі міждисциплінарні зв'язки. Рекомендується створення більш точної і зрозумілої структурно-логічної схеми. Написання курсової роботи з методики у 6 семестрі (ОК 19) мало б ґрунтуватись на результатах практики за профілем (ПП 4), яка проходить у 8 семестрі. Рекомендується встановити логічну послідовність опанування ОК. На практичну підготовку відведено 24 кредити, що є недостатнім відповідно до Концепції педагогічної освіти і має становити 30 кредитів. Необхідно збільшити обсяг практичної підготовки. Наскрізна програма практик має бути впорядкованою і містити інформацію про критерії оцінювання усіх видів практичної підготовки. Цілеспрямованих опитувань щодо фактичного навантаження здобувачів не проводилось.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом прослідковується відповідність структури і змісту ОП Критерію 2. Проте для підвищення якості ОП слід переглянути і впорядкувати її структуру, узгодити її зміст з Професійним стандартом. Більш активне проведення опитувань усіх груп стейкхолдерів сприятиме цілеспрямованому вдосконаленню змістового наповнення ОП. Усунення слабких сторін можливо здійснити під час чергового перегляду ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до СумДПУ, зокрема за ОП, що акредитується, створені (Наказ № 564 від 28 грудня 2020 року) відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти України в 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 року № 1274. Посилання на правила прийому на сайті СумДПУ: https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/12/30/rules_2021.pdf. Правила прийому є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Окремим блоком прописані спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти абітурієнтів пільгових категорій (Розділ 8). У Додатку 1 до Правил міститься інформація про ліцензійний обсяг набору на ОП за денною формою (25 осіб) і стоїть позначка про наявність пройденої акредитації. На сайті університету наявна сторінка Консультативного Центру надання допомоги абітурієнтам: <https://sspu.edu.ua/konsultatyvnyi-tsentr-nadannia-dopomohy-abiturientam>, яка містить контактну інформацію, а також довідкові матеріали щодо вступу на бакалаврат та магістратуру, інструкції з подання заяв для вступу, калькулятор для розрахунку балів, дорожню карту вступника, перелік пільгових категорій та документи, необхідні під час вступу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання (Додаток 3) за ОП передбачають урахування таких коефіцієнтів для конкурсних предметів (сертифікатів ЗНО): з української мови і літератури - 0,2; іноземної мови - 0,5; історії України, математики, біології, географії, фізики або хімії - 0,2. Вага атестату про ПЗСО становить 0,1. Специфіку ОП ураховано шляхом надання вищого коефіцієнту конкурсному предмету "Іноземна мова". У Додатку 2 міститься інформація про можливість вступу на ОП на небюджетну форму навчання на другий курс з нормативним терміном навчання та наявність сертифікатів ЗНО з таких предметів: українська мова і література (0,25), біологія, географія, хімія, фізика, математика, історія України, іноземна мова (0,25) і складання фахового іспиту з французької мови (0,5). Мінімальний бал ЗНО визначається відповідно до Правил прийому університету (Додаток 4) та становить 100 балів за цією ОП. На сайті СумДПУ є вкладка з програмами вступних випробувань за минулий (затверджені у березні 2020 р.): <https://sspu.edu.ua/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan>. У Програмах міститься необхідна інформація, у тому числі критерії оцінювання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюється “Положенням про академічну мобільність студентів”, затвердженим у 2013 році. У Розділі 5 цього Положення міститься інформація про визнання та перезарахування результатів навчання у вищому навчальному закладі-партнері. Для перезарахування здобувач має надати документ з “переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів”. Допустима академічна різниця не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін. Положення про перезарахування результатів навчання СумДПУ імені А. С. Макаренка

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_perezarahuvannya_rezultativ_navchannya_a4e48.pdf) затверджене в 2019 р. У ньому з посиланням на більш нещодавні документи вказується, що “при перезарахуванні застосовується ЄКТС-рейтинг - система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання, передачі документів про навчання у ЗВО від одного закладу освіти до іншого, як в Україні, так і поза її межами. Система ЄКТС-рейтинг базується на принципах взаємної довіри і передбачає виконання низки правил щодо її складових: ЄКТС-кредитів, ЄКТС-рейтингу, Договору про навчання, Договору про практику (стажування) і зарахування кредитів”. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було отримано інформацію про можливість вивчати дисципліни в іншому університеті, якщо “години збігаються”. Під час зустрічі з адміністративним персоналом декан факультету А. Коваленко вказав, що подібного досвіду на ОП не було, але доводилось перезараховувати результати навчання здобувачам-переселенцям з Донецької та Луганської областей з початком активних воєнних дій в зоні АТО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті (затверджене 27.04.2020 р.) регулює порядок і процедуру перезарахування результатів освітньої діяльності, отриманих здобувачами поза межами навчального плану (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_neformalnu_osvitu_azco3.pdf). Документ знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті СумДПУ. Під час зустрічі з менеджментом університету на питання щодо проблем під час визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, першим проректором було надано відповідь, що комісія зараховує результати отримані у неформальній освіті відповідно до процедури, а з інформальною освітою є певні труднощі. Керівник ЦЗЯО М. Ячменик зазначила, що перезарахування відбувається за кредитами. У діалозі зі здобувачами з'ясувалось, що вони знають про можливість урахування результатів неформальної освіти. Так, А Лобченко сказала, що вони можуть проходити певні курси, а Я. Баранцев розповів, що брав участь у курсах на Coursera, EdEx, Prometheus, але не звертався щодо перезарахування результатів, оскільки йому цікаво відвідувати всі заняття. Це відповідає п. 3.2 “Положення про порядок визнання...”.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На сайті університету наявна сторінка Консультативного Центру надання допомоги абітурієнтам, яка містить контактну інформацію, а також довідкові матеріали щодо вступу на бакалаврат та магістратуру, інструкції з подання заяв для вступу, калькулятор для розрахунку балів, дорожню карту вступника, перелік пільгових категорій та документи, необхідні під час вступу. Специфіку ОП ураховано під час вступу шляхом надання вищого коефіцієнту конкурсному предмету “Іноземна мова”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

“Положення про академічну мобільність студентів”, затверджене у 2013 році, містить інформацію про допустиму академічну різницю, яка не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін, що не завжди дає об'єктивну картину, оскільки не співвідноситься з обсягом цих дисциплін. Рекомендується оновити Положення та переглянути умови перезарахування на основі кількості дисциплін та врегулювати функціонування цього Положення і “Положення про перезарахування результатів навчання СумДПУ імені А. С. Макаренка”, які дублюють врегулювання тих самих механізмів, але ґрунтуються на різних нормативних документах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП відповідає Критерію 3 та має позитивні практики щодо інформаційно-консультативного супроводу абітурієнтів під час вступу на ОП та надання вищого коефіцієнту профільному конкурсному предмету. Урегулювання питання з функціонуванням двох положень, на яких ґрунтується визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у тому числі під час академічної мобільності, можливо вирішити у найближчій часовій перспективі.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес у СумДПУ здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ..». Викладання та навчання на ОП здійснюється через проведення лекційних, практичних, семінарських занять, консультацій, проходження 3 видів практик за ОП 2016 р. та 4 – у оновленій ОП 2020 р. У роботі викладачі використовують різні сучасні комунікативні методи навчання, що засвідчили студенти на онлайн зустрічі, серед них робота в парах та групах, інтерактивні методи з використанням дигітальних засобів навчання, кооперативні та колаборативні форми роботи, перевернутий клас (Н.О. Шевцова). В університеті існують Правила внутрішнього трудового розпорядку, в яких зазначено (ст. 54), що педагогічні працівники мають право на вільний вибір форм, методів, засобів навчання, індивідуальну педагогічну діяльність, що не суперечать законодавству. Окрім традиційних методів, кожний ОК передбачає перелік специфічних методів, наприклад, ОК 17 - створення інтелектуальних карт, розроблення вправ і завдань та фрагментів уроків, ОК 10 - презентації й підготовки рефератів, ОК 11 - написання есе, тестів, підготовка презентацій. Викладачі самостійно обирають форми та методи навчання відповідно до змісту освітніх компонентів. Під час занять викладачі використовують не лише вітчизняні підручники, але й автентичні матеріали (І. Божко <http://www.tv5monde.com/>, С. Коваленко <https://www.bbc.com/>) та ін. В університеті функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, який моніторить питання задоволеності студентів якістю викладання за ОП двічі на рік після кожної сесії. Аналіз опитування представлений за посиланням https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/01/francmova_653cd.pdf, та засвідчує задоволеність студентів якістю викладання, що підтвердили і здобувачі на зустрічі. Академічна свобода реалізується через вибір навчальних дисциплін з циклу вибіркового, вибір власної теми курсової роботи та рефератів, вибір місця проходження практики.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті університету, у рубриці «Сервіси» можна ознайомитися із розкладом занять не лише конкретної групи, але й конкретного викладача, що є досить зручним. Інформація щодо окремих освітніх компонентів надається здобувачам освіти на першому занятті та впродовж семестру за потреби. Студентам повідомляється про основні види робіт, порядок і критерії оцінювання завдань, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та викладачами. Окрім того, здобувачі можуть переглянути критерії оцінювання на платформі Moodle. Відомості про обов'язкові компоненти оприлюднені на сайті кафедри у вигляді робочих програм та силабусів (<https://fisf.sspu.edu.ua/serednia-osvita-frantsuzka-ta-anhliiska-movy-2020>). Проте, на сайті кафедри представлені робочі програми та силабуси не до усіх ОК, зокрема за ОП 2020 р. Робочі програми ВК 2.1.1 та Педагогічної практики містять не всі структурні елементи, що перешкоджає чіткому розумінню критеріїв оцінювання. Рекомендуємо переглянути робочі програми та додати елементи, яких не вистачає. Порядок та критерії оцінювання здобувачів освіти різняться у програмах, представлених на сайті факультету, в залежності від специфіки дисципліни та особистого підходу укладача програми. Програми за ОП 2016 р. мають різні роки затвердження, так наприклад ОК 2.02 – 2018 р., ОК 2.06 – 2019 р., а ВК 2.1.5 – не містить ПРН. З каталогом вибіркового дисциплін можна ознайомитися на сайті університету (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>), однак кількість кредитів за різними ВК варіюється від 4 кр. до 28 кр., що викликає певні непорозуміння щодо можливості організації навчального процесу. Перехід за лінком кожної з вибіркового ОК в переліку відбувається на розширену анотацію цієї ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень за ОП «Мова і література (французька, англійська)» відбувається у процесі написання курсових робіт, рефератів, тез доповідей та студентських наукових конкурсних робіт. Так, наприклад, студент 3 року навчання Я. Баранцев, брав участь у конкурсі студентських наукових робіт з «Соціолінгвістики» та

«Перекладознавства». Його роботи представлені у репозитарії університету (<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/9197>). Студентка Д. Кабакова на зустрічі розповіла про функціонування гуртків з французької та англійської мов та залучення до проведення гуртка з англійської мови американського волонтера Лері. У рамках роботи гуртків та Ресурсного Центру вивчення французької мови студенти мають змогу проводити власні міні-дослідження в галузі «Філологія» та представляти результати своїх досліджень у вигляді проєктів, рефератів, тез. Здобувачі освіти публікують свої тези в університетських збірниках «Філологічні студії», «Актуальні питання філології та методології», «Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі» та ін. Перелік опублікованих студентських робіт з відповідними посиланнями надані ЕГ гарантом. Отримані впродовж навчання знання та навички студенти використовують при написанні курсових робіт. Процес підготовки та захисту курсових робіт регламентується «Положенням про курсову роботу» (https://sspu.edu.ua/images/2021/pro_kursovnu_robotu_974a8.pdf). На онлайн зустрічі здобувачі вказали на можливість самостійного обрання теми курсової роботи (М. Ігнат). Здобувачі вищої освіти можуть користуватися ресурсами Наукової бібліотеки СумДПУ та ознайомитися з сучасними міжнародними та українськими базами даних (вкладка «Ресурси»).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В університеті існує положення «Про освітні програми ...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_or_ff69e.pdf), у якому зазначено про моніторинг, зміну та закриття ОП. Відповідальність за здійснення моніторингу покладена на гаранта, який не менше ніж 1 раз на рік має організувати перегляд ОП. Проте, зі слів першого проректора Л. Пшеничної та гаранта програми І. Божко перегляд програми здійснюється за потреби. Так, перегляди цієї ОП відбувалися у 2016, 2018 та 2020 рр. Оновлення ОК відбувається регулярно, викладачі стежать за сучасними практиками у різних галузях знань та вносять відповідні зміни у робочі програми. Так, викладач методики Н. Шевцова звернула увагу на оновлення та доповнення окремих модулів програми, зокрема Розділу 7. Колектив кафедри практики англійської мови розробив посібник з англійської мови, спрямований на формування та розвиток необхідних вчителю компетенцій, на засадах професійної орієнтації (<https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9501/1/On%20the%20Move%2014.pdf>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу ..» ст. 37 викладачі повинні не менш ніж 1 раз на 5 років проходити стажування, під час якого вони отримують новий досвід, засвоюють нові форми, методи і засоби, інноваційні технології навчання. Окрім того, викладачі регулярно беруть участь у різних вебінарах та онлайн курсах. Стосовно стажування викладачів були надані підтверджуючі документи. На факультеті іноземної та слов'янської філології працювали волонтери, представники Корпусу Миру, які ділились своїм досвідом з викладачами і практикували «co-teaching».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питаннями, пов'язаними з інтернаціоналізацією діяльності університету, займається відділ міжнародних зв'язків (<https://sspu.edu.ua/mizhnarodne-spivrobitnytstvo>). На сайті університету можна ознайомитися з науковими установами та університетами-партнерами, з якими СумДПУ має угоди, серед них Угода між Корпусом Миру (США) в Україні та університетом. ЕГ надано копію угоди. Згідно з цією угодою волонтер Корпусу миру Лоренс Кан у співпраці з викладачами проводив заняття з англійської мови для студентів, вдосконалював та розробляв навчально-методичні матеріали, а також здійснював науково-методичну роботу на базі Ресурсного центру професійного розвитку вчителів англійської мови факультету іноземної та слов'янської філології СумДПУ. Також надано інформацію про міжнародні грантові проєкти та програми академічної мобільності. Крім того, в університеті існує домовленість з Французьким інститутом в Україні щодо використання здобувачами ресурсів Culturetheque. Викладачі, які залучені до викладання на ОП, підвищують свою кваліфікацію не лише в Україні, але й за кордоном. Так, Н. Боряк проходила підвищення кваліфікації у Франції, а Н. Шевцова – у Німеччині. І. Божко отримала грант від Посольства Франції на підвищення кваліфікації у Франції, а також виграла навчальні матеріали для роботи на ОП у 2020 р. ЕГ надані скан-копії відповідних документів. У 2018 році І. Божко пройшла стажування у літньому університеті для викладачів французької мови при Чернівецькому університеті імені Юрія Федьковича. Ресурсний центр вивчення французької мови залучає до співпраці представників вищої освіти з Франції. Так, на зустрічі з роботодавцями та партнерами була присутня Т. Фесенко, викладач французької мови з Університету Сорбонна, яка підтвердила їхню співпрацю у формі проведення конкурсів та консультативних занять.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У процесі реалізації освітньої діяльності викладачі використовують не лише традиційні методи навчання, але й інноваційні методики, які сприяють студентоцентрованому навчанню. Центр забезпечення якості вищої освіти моніторить питання задоволеності здобувачів ВО якістю викладання за цією ОП шляхом проведення анонімних опитувань двічі на рік після кожної сесії. Академічна свобода реалізується через вибір навчальних дисциплін з

циклу вибіркового, вибір власної теми курсової роботи та рефератів, вибір місця проходження практики. В університеті вибіркові дисципліни представлені широким спектром, з якими можна ознайомитися в каталозі вибіркового дисциплін. Здобувачі вищої освіти можуть користуватися ресурсами Наукової бібліотеки СумДПУ та ознайомитися з сучасними міжнародними та українськими базами даних. Інтернаціоналізація діяльності відбувається шляхом залучення іноземців до реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Процедура перегляду ОП відбувається за потреби, хоча у відповідному положенні зазначено, що перегляд ОП має відбуватись щорічно. Рекомендуємо унормувати й уніфікувати процедуру перегляду ОП по університету. Робочі програми ВК 2.1.1 та Педагогічної практики містять не всі структурні елементи, що перешкоджає чіткому розумінню критеріїв оцінювання. Рекомендуємо переглянути робочі програми та додати елементи, яких не вистачає. Не усі викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, застосовують закордонний досвід у своїй діяльності. Рекомендуємо розширити коло викладачів, які мають міжнародний досвід у відповідній галузі, шляхом сприяння та стимулювання до міжнародних стажувань.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП загалом відповідає Критерію 4. Недоліки, які прослідковуються по цій ОП, можуть бути усунуті у процесі подальшої реалізації ОП. Здобувачі ВО своєчасно отримують інформацію про організацію освітнього процесу. Форми та методи навчання сприяють досягненню цілей, зазначених в ОП. Робочі програми ОК представлені на сайті факультету. До викладання на ОП залучають іноземців-волонтерів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів у СумДПУ регулюються наступними положеннями: Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти (https://sspu.edu.ua/images/2021/pro_ek_add31.pdf), Порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти із використанням дистанційних технологій (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/por_org_kontrolyu_z_vik_distanc_tehn_75d2b.pdf) та Положення про організацію освітнього процесу (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf) п.4.7. Форми контролю та критерії оцінювання окремих ОК представлені у робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін, які представлені на сайті факультету. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти було зазначено, що викладачі інформують їх про форми контролю та критерії оцінювання як результатів навчання в цілому, так і окремих форм контролю на першому занятті. Критерії є чіткими та зрозумілими для здобувачів вищої освіти (А. Лобченко). Крім того, у разі виникнення запитань здобувачі можуть звернутися за роз'ясненням до викладача або переглянути критерії оцінювання на платформі Moodle (Д. Кабакова). Аналіз робочих програм за ОП 2016 року показав, що у переважній більшості програм розписані критерії оцінювання програмних результатів навчання, однак у програмах ОК 2.07 та 2.05 критерії представлені лише до певної форми контролю, а у робочих програмах ВК 2.1.1 та педагогічної практики відсутні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Робочі програми за ОП 2020 р. представлені не в повному обсязі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 014 «Середня освіта (Мова і література (французька, англійська))» відсутній. Тому форма атестації здобувачів вищої освіти встановлювалась самим закладом вищої освіти згідно з Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти СумДПУ і складається з комплексного кваліфікаційного екзамену (письмовий) з теорії та практики французької мови та методики її викладання, світової літератури та психолого-педагогічних дисциплін (за ОП 2016 р.) та двох

комплексних екзаменів за ОП 2020 р.: комплексний кваліфікаційний екзамен (усний) з теорії та практики французької мови та методики навчання іноземних мов та культур та комплексний кваліфікаційний екзамен (письмовий) з теорії та практики англійської мови та психолого-педагогічних дисциплін.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положенням про апеляцію результатів навчання здобувачів вищої освіти (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/apelyaciyi_68f4b.pdf), Положенням про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf), Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти (https://sspu.edu.ua/images/2021/pro_ek_add31.pdf) та Кодексом академічної доброчесності СумДПУ (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf). На бесіді зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти володіють необхідною інформацією про проведення контрольних заходів. Студенти зазначили, що не пам'ятають випадків пов'язаних з необ'єктивним оцінюванням. Усі оцінки викладачі виставляють в електронні журнали, де студенти одразу можуть ознайомитися з ними, що сприймається ними як факт об'єктивності. Здобувач Д. Шкурко зазначила, що система оцінювання є прозорою, крім того, в електронному журналі можна перевірити наявність або відсутність заборгованості з дисциплін. Про можливість оскарження результатів контрольних заходів здобувачі знають, проте потреби такої не виникало. Критерії оцінювання деяких контрольних заходів здобувачі також можуть переглянути на Moodle або уточнити у викладача (Д. Кабакова). Перескладання контрольного заходу можливо не більше двох разів. За словами гаранта на даній ОП траплялися випадки перескладання, але повторного вивчення дисциплін не було зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Кодексом академічної доброчесності (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf), Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_ad_2866f.pdf), Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf). Також в університеті функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, який опікується цим питанням. На сторінці Центру представлені посилання на онлайн-курс «Академічна доброчесність» та проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. У вересні 2020 р. проводився Тиждень академічної доброчесності у СумДПУ. Крім того, Центр забезпечення якості вищої освіти проводить опитування як здобувачів так і НПП щодо дотримання академічної доброчесності за різними ОП. З результатами опитування можна ознайомитися за посиланням <https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/04/zvitad.pdf>. Респонденти різних фокус груп підтвердили, що вони досить добре обізнані в цьому питанні. Курсові роботи здобувачів перевіряються на плагіат програмою [antiplagiarism.net](https://www.antiplagiarism.net). Гарант під час інтерв'ю зазначила, що випадки академічної недоброчесності траплялися на ОП. Реакцією на цей факт було виставлення негативних оцінок з подальшим доопрацюванням. ОП 2020 р. доповнена новим ОК «Вступ до спеціальності», до якої входить модуль «Академічна доброчесність у вищій освіті». Крім того, ЕГ виявила, що студенти добре розуміють поняття академічної доброчесності та усвідомлюють відповідальність за її порушення.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

За ОП «Середня освіта. Мова і література (французька, англійська)» налагоджений процес інформування студентів щодо змісту, форм та критеріїв оцінювання ПРН. Викладачі знайомлять студентів з необхідною інформацією на першому занятті, впродовж семестру за потреби. Крім того здобувачі можуть знайти необхідну інформацію у своїх електронних кабінетах на платформі Moodle. В університеті існує практика інформування студентів щодо питань академічної доброчесності, яка регулюється відповідними положеннями СумДПУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У деяких робочих програмах критерії оцінювання здобувачів вищої освіти представлені дуже узагальнено або взагалі відсутні (ВК 2.1.1 та Педагогічна практика). Рекомендуємо уніфікувати підходи до оформлення критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти у всіх ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП в цілому відповідає Критерію 5. В СумДПУ існують положення, які регулюють питання академічної доброчесності, оцінювання знань здобувачів та апеляцію результатів навчання. У робочих програмах (крім ВК 2.1.1 та Педагогічної практики) представлені форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання. Інформування про форми контролю та критерії оцінювання відбувається своєчасно. Студенти СумДПУ обізнані в питаннях академічної доброчесності, досягнення чого здійснюється за рахунок проведення низки заходів.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про кадровий склад кафедр, які забезпечують викладання на ОП представлена на сайті факультету іноземної і слов'янської філології. Аналіз Таблиці 2 дає підстави стверджувати, що професійна кваліфікація викладачів загалом забезпечує досягнення ПРН. Аналіз дипломів, базової освіти та посад викладачів свідчить, що їх професійна кваліфікація відповідає дисциплінам, які вони викладають. 90% викладачів, які забезпечують викладання ОК за даною ОП мають науковий ступінь. У репозитарії Наукової бібліотеки можна ознайомитися з основними публікаціями викладачів, зокрема по кафедрі ТПРГМ представлено 47 одиниць, з них 13 є навчальними виданнями. Кафедра практики англійської мови налічує також 47 елементів, з них 7 – навчальні видання. Аналіз наукових профілів викладачів показав, що переважна частина є досить активними у науковій діяльності, проте найбільший індекс Гірша становить 5. Більшість з них публікують статті відповідно до тематики дисциплін, які вони викладають. Однак, наявні у репозитарію та Google Academy публікації окремих викладачів не повною мірою відповідають дисциплінам викладання, яких вони забезпечують (Н. Боряк (Практична фонетика, Історія мови), Н. Шевцова (відсутні публікації, пов'язані з навчанням саме французької мови)). Такі викладачі як І. Гуменюк, О. Бедлінська та О. Медведовська мають публікації у журналах, що індексуються у міжнародних базах даних WOS та Scopus. І. Божко, С. Коваленко, Н. Шевцова, І. Проценко, Н. Громова, В. Козлова мають публікації у журналах категорії Б. Проте деякі викладачі мають досить низьку публікаційну активність (Н. Боряк, О. Молчанова). Декан факультету зазначив на зустрічі, що проблем з кадровим складом наразі немає, але вони готові розглядати кандидатури успішних випускників щодо можливості працевлаштування на кафедрі.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Добір викладачів до викладання на ОП регламентується Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників СумДПУ (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/poryadok_provedennya_konkursnogo_vidboru_pri_zamischenni_vakposad_npp_ofaf9.pdf). Процедура конкурсного відбору є прозорою та публічною. Оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад публікується на сайті університету та у друкованих засобах масової інформації. На сторінці відділу кадрів можна знайти перелік необхідних документів для оформлення на роботу. На сайті університету можна ознайомитися з колективним договором (https://sspu.edu.ua/media/attachments/2019/11/05/kolektivniy_dogovir_2019-2022.pdf). При доборі кандидатів на заміщення вакантних посад конкурсна комісія розглядає пакет документів, наданих конкурсантом та перевіряє відповідність кандидатури профілю кафедри, рейтингові показники, наявність стажування за останні 5 років та статей у наукометричних базах.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти залучає представників роботодавців до розробки і рецензування ОП. В університеті функціонує Рада роботодавців (<https://sspu.edu.ua/universytet/zahalna-informatsiia/rada-robotodavtsiv>), а на факультеті – Експертна рада стейкхолдерів з різних ОП (<https://fisf.sspu.edu.ua/fakultet/pro-fakultet/ekspertna-rada-steykholderiv>). Водночас залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу відбувається шляхом організації різних видів практики здобувачів вищої освіти в школах, де вивчається французька мова під керівництвом провідних вчителів (школи № 9, 20, 22). На зустрічі зі стейкхолдерами Ю. Єрмоленко та Л. Антонова підтвердили факт взаємодії та тісної співпраці не лише в умовах різних видів практик, але й як запрошені гості до участі у різних семінарах та культурних подіях (Колона Морріса).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

СумДПУ та факультет іноземної та слов'янської філології залучає до аудиторних занять іноземних професіоналів-практиків. Так, зі слів гаранта ОП 19.12.2020 відбулася зустріч здобувачів вищої освіти з Жаном-Паскалем Ліоне, викладачем-волонтером, 15.01.2021 – з Ерін Джойс, керівницею програми «Французька мова» Університету Бейкера, США. Зустрічі були присвячені методам та формам роботи, які сприяють ефективному вивченню і викладанню іноземних мов. У рамках з Угоди про співпрацю між Корпусом Миру (США) в Україні та СумДПУ волонтер Л. Кан проводив майстер-класи для здобувачів на засіданнях англомовного гуртка. Т. Фесенко – викладач Університету Сорбонна розповіла на зустрічі зі стейкхолдерами та партнерами про зустрічі зі здобувачами, на яких йшлося про особливості організації системи вищої освіти у Франції.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Стимулювання професійного розвитку НПП регламентується Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП, кафедр, ННІ, факультетів СумДПУ (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_reytingovu_sistemu_ocinyuvannya_diyalnosti_d2a31.pdf). У рамках угоди з Корпусом Миру (США) викладачі факультету отримали неоціненний досвід співпраці з волонтерами на заняттях у якості партнерів, окрім того викладачі є членами Асоціації германістів, Асоціації дослідників освіти України, постійно підвищують свою професійну майстерність шляхом участі у різноманітних вебінарах та семінарах. Проходять підвищення кваліфікації не лише в Україні, але й за кордоном. Так, Н. Шевцова проходила стажування у Німеччині, Н. Боряк – підвищувала свою професійну майстерність у Франції, З. Савченко – у Польщі, В. Козлова - у Китаї. ЕГ надані усі скан-копії свідоцтв.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті функціонує система матеріального та морального заохочення викладачів. Стимулювання професійного зростання викладачів здійснюється за результатами щорічного рейтингування викладачів, з метою заохочення та оцінки діяльності НПП і регулюється Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП, кафедр, ННІ, факультетів СумДПУ (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_reytingovu_sistemu_ocinyuvannya_diyalnosti_d2a31.pdf). Різні види заохочення здійснюються за результатами діяльності НПП, де враховується навчальна, методична, наукова та організаційна робота викладачів. Із рейтингом викладачів за результатами навчальної, наукової, методичної та організації діяльності науково-педагогічні співробітники можуть ознайомитися у звітах ректора, що на зустрічі зазначив сам ректор університету. В 2020 році було премійовано 60 осіб із трудового колективу університету. Крім того, кафедри можуть отримувати матеріальну підтримку у разі зайняття перших позицій у рейтингу кафедр СумДПУ. Ректор повідомив про компенсацію оплати НПП за публікації в наукометричних базах даних, знижки за публікації у виданнях СумДПУ; преміювання за захисти дисертацій, успішне проходження акредитації. В університеті також існує практика присвоєння почесних звань та надання відомчих нагород. Факти матеріального та морального заохочення викладачів були підтверджені під час зустрічей з керівництвом університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Викладачі, які залучені до реалізації цієї ОП, мають відповідну кваліфікацію. 90% викладачів мають науковий ступінь. Окремі викладачі мають публікації у виданнях, які належать до міжнародних наукометричних баз даних. Позитивною є практика матеріального та морального заохочення НПП, що регулюється відповідними положеннями СумДПУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Деякі викладачі, які залучені до викладання на цій ОП, мають низьку публікаційну активність та географію публікацій. Рекомендуємо активізувати публікаційну активність викладачів. Не усі викладачі мають публікації, що відповідають дисциплінам, які вони забезпечують. Рекомендуємо активізувати роботу у цьому напрямку. Забезпечення викладання основної ІМ та дотичних дисциплін здійснюється двома фахівцями за інформацією Таблиці 2. Рекомендуємо розширити кадровий склад саме фахівцями, які володіють французькою мовою і мають відповідну кваліфікацію.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає Критерію 6, при цьому існує ряд недоліків, які можуть бути усунені у процесі подальшої реалізації цієї ОП. СумДПУ добирає НПП, які здатні забезпечувати досягнення цілей та ПРН за відповідною ОП. Конкурсний добір є публічним та прозорим і здійснюється відповідно до встановлених норм. Роботодавців залучають до реалізації ОП під час її перегляду у якості членів Експертних рад стейкхолдерів, Ради роботодавців. До реалізації ОП запрошують іноземних волонтерів. Викладачі підвищують свою професійну майстерність за рахунок стажувань, участі в онлайн курсах, семінарах, вебінарах. У ЗВО існує практика морального та матеріального заохочення членів трудового колективу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти ЕГ зафіксувала факт їх задоволеності матеріально-технічним забезпеченням ЗВО. Експертній групі було проведено онлайн-екскурсію (у формі трансляції у реальному часі) навчальними корпусами ЗВО, під час якої було продемонстровано комфортні умови для здійснення ефективного освітнього процесу, а саме: спортивна, тренажерна зала, басейн, нова актовна зала та зони відпочинку. Представники студентського самоврядування вказали на можливість планувати дозвілля, організовувати конкурси, спектаклі, творчо розвиватися студентам “мистецьких” спеціальностей та відпочивати в кінці робочого дня. Важливим надбанням ЗВО саме для ОП Середня освіта (Французька та англійська мови) є створення лінгафонного кабінету, а також оснащення аудиторій проекторами та екранами, параболічною антеною, ноутбуками. Наукова бібліотека має передплатений доступ до таких наукових ресурсів, як Scopus, ScienceDirect, Web of Science, Springer Nature (<https://library.sspu.edu.ua/> - вкладка “Ресурси”), які дають змогу здобувачам і викладачам розвивати науковий потенціал. Проте, деякі викладачі ЗВО зазначили, що мають купляти певні підручники за власні кошти, що є не прийнятним.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-бесіди зі здобувачами вищої освіти у СумДПУ ЕГ вдалося впевнитися у задовільному доступі до інформаційних ресурсів (<https://library.sspu.edu.ua/#>), необхідних для навчання, викладання та написання наукових робіт, а також у наявності заздалегідь передплатеного ЗВО доступу до міжнародних наукових ресурсів. До безоплатних ресурсів і послуг СумДПУ належать також: Wi-Fi, інституційний репозитарій eSSPU (http://repository.sspu.sumu.ua/), перевірка на плагіат (<https://library.sspu.edu.ua/perevirka-na-plagiat/>), консультації психолога та соціального педагога (<https://ssp.u.edu.ua/universitytet/pro-universitytet/psychologichna-sluzhba>), надання підтримки юридичною клінікою (https://ssp.u.edu.ua/images/2020/doc/pro_yuridichnu_kliniku_sumdpu_184f9.pdf), гурткова робота, участь у творчих колективах. Крім того є їдальня, достатня кількість аудиторій; бібліотека іноземної літератури (<https://library.sspu.edu.ua/svitovi-naukovi-resursi/>), Ресурсні центри (<https://ssp.u.edu.ua/nauka/naukovi-pidrozdily> - “Інноваційні наукові підрозділи СумДПУ”) Під час інтерв'ю студенти зазначили, що користування інфраструктурними елементами ЗВО їх задовольняють, проте деякі види цифрового забезпечення є незручними для експлуатації (наприклад, засоби відеозв'язку ускладнюють повноцінну комунікацію).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час онлайн-екскурсії корпусами СумДПУ, експертна група зафіксувала наявність необхідних засобів, що уможливають комфортне пересування та забезпечують повноцінну участь в освітньому процесі особам з особливими освітніми потребами. Крім того, в університеті працюють служби, які реагують на порушення комфортної для навчання та викладання атмосфери у ЗВО та піклуються про психологічно сприятливе навчальне середовище (<https://sspu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba>). Під час інтерв'ювання здобувачів ВО, випускників, представників студентського самоврядування та академічного персоналу ЗВО, експерти переконалися у доброзичливих освітніх відносинах між студентами та викладачами, а також у наявності алгоритму вирішення конфліктних ситуацій у разі їх виникнення (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/09/polozhennya_2020_9a51c.pdf). З метою профілактики розповсюдження COVID-19 у навчальних корпусах встановлені безконтактні тепловізори для температурного скринінгу, наявні дезінфектори. В університеті функціонує Центр забезпечення якості освіти, який моніторить питання задоволеності здобувачами якістю послуг, які надаються в СумДПУ. Експертній групі було надано посилання на онлайн-опитування https://docs.google.com/forms/d/1dIM-6DfGgMSzIqV7A5xzYPJ0mwOCa7BQsjvFuAPNoLA/viewform?usp=sharing&edit_requested=true, проте питання щодо задоволеності потреб та інтересів здобувачів у ній відсутні.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами спілкування зі здобувачами ЕГ дійшла висновку, що ЗВО надає своїм студентам освітню, організаційну, інформаційну та психологічно-соціальну підтримку. Випусниця ОП Ю. Яловець засвідчила факт надання належної освітньої підтримки: у зв'язку з працевлаштуванням змогла оформити індивідуальний графік навчання з відпрацюванням занять у зручний для неї час. Інформаційна та організаційна підтримка, за словами здобувачів вищої освіти цього ЗВО (Д. Кабаковою та М. Ігнат), здійснюється у соціальних мережах Viber, Telegram (ресурсний центр "La vie francaise"), Facebook (<https://www.facebook.com/groups/140035996734966>), Instagram (https://www.instagram.com/fr_centre_sspu/) та додатків (<https://play.google.com/store/apps/details?id=ru.vladslav.schedule>), платформи Moodle та сайту (рубрика "Сервіси"). Соціальна підтримка, згідно з положенням "Правила призначення і виплати академічної стипендії" (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2019/Untitled.FR124_0313e_293674966.pdf), надається особам, які опинилися у скрутному життєвому становищі, шляхом надання соціальної стипендії. Гарант повідомила про те, що створено анкету "Анкета щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами", яка проводиться вперше та триває до 8 лютого 2021 р. (https://docs.google.com/forms/d/1dIM-6DfGgMSzIqV7A5xzYPJ0mwOCa7BQsjvFuAPNoLA/viewform?usp=sharing&edit_requested=true).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час онлайн-екскурсії університетом та платформою Moodle експертна група дійшла висновку, що умови для навчання, надані особам з особливими освітніми потребами, є задовільними. На території ЗВО (вхід до центрального корпусу та корпусу, в якому навчаються здобувачі цієї ОП) є пандуси для безперешкодного руху таких осіб, а платформа Moodle надає їм можливість легкого доступу до навчальних матеріалів. Експертна група відзначила переваги наявності електронного розкладу не лише окремих груп, ай викладачів (<https://dl.sspu.edu.ua/login/>). Адміністрація ЗВО та гарант зазначили, що на сьогоднішній день, особи з особливими освітніми потребами за цією ОП не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті існує кабінет психолога та соціального педагогів, які займаються вирішенням психологічних і соціальних проблем, а також їхньою профілактикою. До них можна звернутися як очно, так і анонімно або у соціальних мережах. На онлайн-зустрічах із випускниками та здобувачами вищої освіти ЗВО було підтверджено цей факт (М. Тарасенко та П. Химченко, які зверталися з особистих питань). Крім того, випускники ОП (М. Антоненко та С. Яценко) розповіли про можливість відвідування міні-тренінгів, пов'язаних з вирішенням конфліктних ситуацій у ході курсу "Психологія". Здобувачка Р. Коржова теж підтвердила користь від таких тренінгів. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій у СумДПУ зазначена у Положенні про розгляд скарг та звернень громадян https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf.

Студенти обізнані щодо своїх прав на вирішення конфліктних ситуацій. Також вони знають, що можуть звернутися до куратора, деканата, студентського самоврядування ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО задовільне матеріально-технічне забезпечення. Аудиторії оснащені сучасними технічними засобами. На факультеті є вільний доступ до Wi-Fi. Для функціонування ОП у ЗВО наявні: добре оснащені спортивна та актові зали, наукова бібліотека, лінгафонний кабінет, бібліотека іноземної літератури, ресурсні центри. ЗВО забезпечує умови для навчання особам з особливими освітніми потребами. Різні види підтримки забезпечують психолог, соціальний педагог та юридична клініка, де здобувачі ОП можуть отримати належну консультацію. На факультеті є також зони для самопідготовки, планування власного дозвілля та відпочинку. Позитивною практикою є наявність зручного доступу до електронного розкладу занять як студентів, так і викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Незважаючи на те, що на факультеті є бібліотека іноземної літератури, викладачі та здобувачі не забезпечені автентичними підручниками з французької мови. Експертна група рекомендує ЗВО забезпечувати учасників освітнього процесу автентичними матеріалами. Хоча функціонує Центр якості вищої освіти СумДПУ, опитування щодо задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів вищої освіти за освітніми програмами не проводилось. Рекомендуємо регулярно проводити подібні опитування з метою підвищення якості ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП загалом відповідає Критерію 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси за ОП є задовільними, крім забезпечення автентичними матеріалами, що може бути усунено в процесі подальшої реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Положення про організацію освітнього процесу у СумДПУ, Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у СумДПУ, Положення про освітні програми у СумДПУ - є документами, які регулюють процедури: розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_op_ff69e.pdf). У положенні «Про освітні програми ...» йдеться про щорічний перегляд ОП, однак ЕГ під час бесід з адміністративним персоналом та гарантом зрозуміла, що перегляд ОП здійснюється за потреби. У 2020 році до перегляду ОП долучилися представники Експертної ради стейкхолдерів (академічна спільнота, роботодавці, здобувачі). Перегляди ОП відбувалися у 2016, 2018, 2020 роках. Відповідальність за перегляд ОП покладена на гаранта. У редакції ОП 2020 року збільшено кількість кредитів на практичну підготовку з 16,5 до 24 кредитів ЄКТС, введено новий ОК «Вступ до спеціальності» та «Основи інклюзивного навчання», розширено перелік вибіркових дисциплін та змінено підхід до їх вибору. Таким чином, посилено практичну підготовку, відповідність предметній галузі та розширено можливості для вільного вибору ОК.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти за цією ОП та зі студентами-представниками студентського самоврядування ЕГ переконалась у реальності залученні студентів ЗВО до процедур забезпечення якості. Підтвердити цей факт допомогли студенти - Д. Кабакова (представниця самоврядування і експертної ради стейкхолдерів) та студент 3-го курсу розглянутої ОП Я. Баранцев (представник групи розробників ОП 2020 р.), який зокрема запропонував внести дисципліни “Латинська мова” та “Вступ до мовознавства” у перелік вибіркових дисциплін (<https://sspu.edu.ua/katalog-vybirkovykh-dystsyplin> - розділ “Теорії та практики романо-германських мов”). Здобувачі освіти підтвердили, що їх пропозиції враховують під час перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі роботодавці підтвердили факт свого залучення до процесу періодичного перегляду ОП, а також про постійну можливість обміну досвідом щодо роботи на онлайн платформах (зокрема, у період пандемії) та онлайн-тренінгів, конференцій, семінарів із використанням кейс-методів та методики моделювання професійної діяльності. Роботодавці входять до складу експертної ради стейкхолдерів факультету іноземної та слов'янської філології. Інформацію про їхню діяльність в обговоренні зафіксовано у відповідних протоколах засідань експертної ради стейкхолдерів - <https://sspu.edu.ua/universitytet/zahalna-informatsiia/rada-robotodavtsiv> (рубрика “Протоколи”).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічі з випускниками ОП та адміністрацією ЗВО експертна група встановила, що тісний зв'язок випускників з університетом і активно підтримується. ЗВО щорічно запрошує випускників для презентації їх професійного досвіду (за словами випускників Н. Кінжегулової та І. Гриба). Крім того, на офіційному сайті університету існує база асоціації випускників СумДПУ, де можна ознайомитися з їхніми поточними місцями роботи та знайти їхні контакти (<https://sspu.sumy.ua/assoc/>). Позитивною практикою є можливість дізнатися про вакансії та подати резюме на сайті СумДПУ - <https://sspu.edu.ua/universitytet/pro-universitytet/vidkryti-vakansii>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті розроблені Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, в яких описані процедури розробки, моніторингу і періодичного перегляду ОП. Згідно з останнім Положенням результати опитувань розглядаються на засіданнях кафедр не рідше одного разу на семестр. У розділі з цього Положення описано структуру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Під час онлайн-зустрічей ЕГ не зафіксувала тісної співпраці різних органів в організації забезпечення якості вищої освіти. Найбільшу залученість продемонстрував Центр забезпечення якості освіти. Крім того, до процесу внутрішнього забезпечення якості освіти залучені різні групи стейкхолдерів. В університеті функціонує Рада роботодавців, а на факультеті - Експертна рада стейкхолдерів, які безпосередньо мають можливість впливати на якість ОП (пропозиції стейкхолдерів відображені у протоколах засідань). На зустрічі з роботодавцями вони підтвердили свою участь у перегляді ОП. Здобувачі вищої освіти також задіяні у перегляді ОП та є у складі розробників ОП. На зустрічах зі студентським самоврядуванням та здобувачами ЕГ зафіксувала факт врахування студентської думки при перегляді ОП (Д. Кабакова, Я. Баранцев). У процесі акредитаційної онлайн-експертизи члени ЕГ з'ясували, що ЦЗЯО моніторить освітній процес за ОП. На сайті розміщені аналітичні звіти за результатами опитувань ЦЗЯО, які відбуваються двічі на рік після кожної екзаменаційної сесії. Інформація зі звітів може братися до уваги під час перегляду ОП (<https://sspu.edu.ua/monitorynh-iakosti-osvity>). Підготовка пропозицій, рекомендацій щодо удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Університеті входить до функціоналу ЦЗЯО, проте виявити їх у звітах не вдалось. Гарант надала ЕГ скріншоти анонімних опитувань, проведених нею в Телеграм-чаті у поточному навчальному році, де здобувачі висловлюють побажання щодо вдосконалення організації освітнього процесу. У розділі 11 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти зазначено вимоги щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. На зустрічі з адміністративним персоналом М. Ячменик розповіла про активну роботу ЗВО щодо поширення обізнаності про академічну доброчесність. На сайті університету у рубриці “Освітній процес” представлені не лише нормативні документи щодо системи забезпечення академічної доброчесності у СумДПУ, але й надані корисні посилання на відкриті онлайн-ресурси з популяризації академічної доброчесності та безкоштовні онлайн-сервіси для перевірки наукових робіт на плагіат. На сайті факультету є рубрика “Академічна доброчесність”, у якій представлений дайджест новин та подій стосовно питань академічної доброчесності. Усі учасники освітнього процесу обізнані з необхідністю дотримання академічної доброчесності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з попередніми рекомендаціями експертної комісії (21-13 квітня 2015 р.) СумДПУ дійсно внесли деякі корективи для покращення навчально-виховної та наукової діяльності з підготовки фахівців за вказаним напрямом, а саме: ЗВО запровадив електронні засоби для ефективного навчання на науковій діяльності (наприклад - функціонування наукової бібліотеки з багатьма електронними ресурсами та сервісами - <https://library.sspu.edu.ua/>; активне користування системою Moodle - <https://dl.sspu.edu.ua/login/index.php>) Університетом забезпечено реалізацію довгострокової програми кадрового забезпечення навчального процесу шляхом підвищення якості кадрового складу кафедр. У період з 2016 по 2020 рр. двом науково-педагогічним працівникам присвоєно науковий ступінь кандидата наук (Божко І.С. – 2018 р., Гуменюк І.Л. – 2017 р.).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, яка переглядається шляхом оновлення своїх дисциплін: змістове наповнення та підходи викладання та використання автентичних ресурсів. На підвищення якості ОП впливає внутрішнє і зовнішнє підвищення кваліфікації НПП, залучення до професійних об'єднань, формальне і неформальне спілкування з професіоналами-практиками. Власна наукова діяльність та залучення здобувачів до наукової діяльності також сприяють формуванню культури якості викладання за ОП. Наукові роботи студентів вносяться до репозитарію бібліотеки (Я. Баранцев, І. Сахно, Д. Кабакова). Крім того, студенти залучені до участі у конкурсах студентських наукових робіт, зокрема, студент Я. Баранцев брав участь у таких конкурсах з перекладознавства і соціолінгвістики, і для нього створено науковий профіль у Google Scholar. Окрім того, викладач кафедри Н. Боряк є членом Харківського РЦОЯО, а І. Божко опікується підготовкою наукових робіт членів МАН, що сприяє формуванню культури якості за цією ОП. В університеті розроблена нормативно-правова база щодо системи забезпечення якості освітнього процесу (Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти). Усі учасники освітнього процесу залучені до формування культури якості шляхом залучення до заходів пов'язаних з академічною доброчесністю (<https://fisf.sspu.edu.ua/fakultet/osvitnia-diialnist/akademichna-dobrochesnist>). Під час зустрічей Ю. Чемерис та В. Козлова розповіли про участь студентів у флешмобах, "віртуальній академічній каві", вебінарі "Ефективні підходи до пошуку інформації", онлайн-курсі з академічної доброчесності та у випуску інформаційного вісника (В. Шкіль). На сайті розміщені Положення про кваліфікаційну роботу (2017 р.) та Положення про курсову роботу (2016 р.), у яких не йдеться про необхідність перевірки на плагіат, проте в університеті набуло чинності нове Положення про курсову роботу (2021 р.), у якому зазначено, що до курсової роботи додається звіт перевірки на ознаки плагіату. Робота допускається до захисту, за умов наявності не менше 51% унікального тексту. У разі перевищення допустимої норми, робота надсилається на доопрацювання. На зустрічі гарант ОП зазначила, що курсові роботи перевіряються на плагіат за допомогою програми antiplagiarism.net. Вона розповіла про випадки виявлення плагіату на цій ОП і вжиті заходи (незадовільна оцінка з подальшим поверненням на доопрацювання). Центр забезпечення якості освіти регулярно проводить опитування щодо рівня задоволеності здобувачами якості наданих їм освітніх послуг, аналізує та оприлюднює результати на сайті, проте не надає рекомендацій щодо підвищення якості вищої освіти. Відповідно до Положення освітні програми мають переглядатися та оновлюватися один раз на рік, проте під час зустрічі перший проректор і гарант зазначили, що ОП переглядаються за потреби.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В університеті функціонує нормативна документація щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Центр забезпечення якості освіти та гарант програми опікуються процесами моніторингу якості та перегляду ОП. На базі СумДПУ функціонує Рада роботодавців та Експертна рада стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Центр забезпечення якості освіти моніторить проблеми, пов'язані із забезпеченням якості викладання на ОП, проте у своїх аналітичних звітах не надає відповідних рекомендацій. Рекомендуємо узгодити діяльність ЦЗЯО з постійним внесенням конструктивних змін до ОП та викладання за нею.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП відповідає загалом Критерію 8. Наявність Центру забезпечення якості освіти, Ради роботодавців та Експертної ради стейкхолдерів позитивно впливають на забезпечення якості надання освітніх послуг за цією ОП, проте не зовсім чітко простежується співпраця усіх структурних підрозділів та осіб, відповідальних за забезпечення якості вищої освіти. Виявлені недоліки можуть бути усунені у процесі перегляду ОП та подальшій її реалізації.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Уся документація ЗВО оприлюднена на офіційному веб-сайті університету, і знаходиться у відкритому доступі у відповідних розділах, таких як - "Документація" (<https://sspu.edu.ua/universytet/zahalna-informatsiia/dokumentatsiia>) або Нормативно-правова база (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>). Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/polojennya/st/statut_sumdpu_m._a.s._makarenka_ost_2_1193097764.pdf), Колективним договором СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/media/attachments/2019/11/05/kolektivniy_dogovir_2019-2022.pdf), а також Правилами внутрішнього трудового розпорядку (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pravila_vnutrishnogo_trudovogo_rozporyadku_771fe.pdf). Рейтингове оцінювання навчальних структурних підрозділів, кафедр та науково-педагогічних працівників представлено на сайті: <https://sspu.edu.ua/reitynhy-sumdpu-imeni-asmakarenka> Крім того, в університеті існують положення "Правила призначення і виплати академічної стипендії студентам, аспірантам і докторантам СумДПУ": https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2019/Untitled.FR124_0313e_293674966.pdf, "Правила прийому на навчання": https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/12/30/rules_2021.pdf, "Положення про переведення студентів...": https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_perevedennya_studentiv_2017_7dae9_1010890890_680b3.pdf

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО є розділ "Освітні програми", у якому можна ознайомитися з ОП, які функціонують у СумДПУ (<https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik>), Поруч з проектами освітніх програм вказана електронна адреса, на яку можна надіслати побажання та зауваження.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті факультету іноземної та слов'янської філології представлена інформація про ОП "Середня освіта. (Французька та англійська мови)" за 2016, 2018 та 2020 рр. з рецензіями на ОП 2018 та 2020 рр., а також відгуками на ОП 2020 р. (<https://fisf.sspu.edu.ua/serednia-osvita-frantsuzka-ta-anhliiska-movy-2020>). До кожної ОП надано навчальний план, завантажено більшість робочих програм та до кількох дисциплін додано силабуси. Інформація про вибіркові дисципліни представлена на офіційному сайті СумДПУ у рубриці "Каталог вибіркових дисциплін", де коротко представлена інформація про кількість кредитів, яка відводиться на вивчення цієї дисципліни, курс та півріччя, у якому вивчається дисципліна, форма навчання, попередні умови, спеціальності, для яких пропонується вивчення тієї чи іншої дисципліни та короткий опис дисципліни.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному сайті СумДПУ є вільний доступ до всіх нормативних документів, які регулюють освітній процес, представлено інформацію про різні види діяльності та загальну інформацію, де можна ознайомитися зі спеціальностями, ліцензіями, сертифікатами, річними планами, звітами ректора тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Робочі програми та силабуси представлені не до усіх ОК. Рекомендуємо забезпечити надання інформації про всі ОК у вільному доступі на сайті факультету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП відповідає Критерію 9. Нормативні документи, які регулюють питання освітньої, наукової, міжнародної діяльності, представлені на сайті СумДПУ у вільному доступі, є прозорими та зрозумілими для всіх учасників освітньої діяльності. ОП оприлюднено на сайті університету. На сайті СумДПУ є електронна адреса, на яку можна подати пропозиції щодо покращення ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

На зустріч з випускниками ОП (був один випуск у 2020 р.) з ініціативи гаранта були також запрошені випускники спеціальності попередніх років, які брали участь в обговоренні усіх питань. Ці випускники підтвердили свою задоволеність освітнім процесом та здобутою освітою, а також успішну професійну реалізацію.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Коноваленко Тетяна Василівна

Члени експертної групи

Поселецька Катерина Андріївна

Сініктугова Аріна Олександрівна